

УДК 343.125

Юлія СУХОМЛИН

кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального процесу, Національна академія внутрішніх справ, пл. Солом'янська, 1, Київ, Україна, 03035

ORCID: 0000-0002-5699-6914

Ірина ДУБІВКА

кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального процесу, Національна академія внутрішніх справ, пл. Солом'янська, 1, Київ, Україна, 03035

ORCID: 0000-0002-7189-3630

DOI: 10.32782/LST/2021-4-17

Бібліографічний опис статті: Сухомлин, Ю., Дубівка, І. (2021). Порядок ініціації та подання клопотання про зміну запобіжного заходу. *Law. State. Technology*, 4, 95–101, doi: 10.32782/LST/2021-4-17

**ПОРЯДОК ІНІЦІАЦІЇ ТА ПОДАННЯ КЛОПОТАННЯ
ПРО ЗМІНУ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ**

Мета роботи. Метою статті є дослідження процедури звернення з відповідним клопотанням до слідчого судді прокурором, слідчим за погодженням з прокурором (а у разі зміни запобіжного заходу – ще й підозрюваним, до якого застосовано запобіжний захід, його захисником), що передує застосуванню будь-якого запобіжного заходу під час досудового розслідування. **Результати.** Стаття присвячена дослідженню особливостей ініціації клопотань про зміну запобіжного заходу (ст. ст. 200, 201 КПК України). З метою належної реалізації засади змагальності у кримінальному провадженні, а також належного забезпечення інших засад кримінального провадження, зокрема забезпечення права на свободу та особисту недоторканність, презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини, забезпечення права на захист, законодавець у ст. 201 КПК України передбачив процесуальну можливість подання клопотання підозрюваним про зміну запобіжного заходу. Варто звернути увагу на те, що клопотання слідчого, прокурора про зміну запобіжного заходу відрізняється за змістом від клопотання про обрання запобіжного заходу. Зокрема, у клопотанні про зміну запобіжного заходу обов'язково зазначаються обставини, які виникли після прийняття попереднього рішення про застосування запобіжного заходу, а також які існували під час прийняття попереднього рішення про застосування запобіжного заходу, але про які слідчий, прокурор на той час не знав і не міг знати. При цьому до клопотання мають бути додані такі документи: копії матеріалів, якими слідчий, прокурор обґрунтовує доводи клопотання; перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час розгляду клопотання, із зазначенням відомостей, які вони можуть надати, та обґрунтування значення цих відомостей для вирішення питання; підтвердження того, що підозрюваному надіслана копія клопотання та копії матеріалів, що обґрунтовують клопотання. **Висновки.** Підставами для застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування є фактичні дані, які свідчать про наявність ситуації, що зумовлює таку необхідність залежно від обставин кримінального провадження. Їх варто відрізняти від підстав до звернення з клопотанням, право на яке породжує право на розгляд та вирішення по суті, тобто: 1) у клопотанні про зміну запобіжного заходу обов'язково зазначаються обставини, які виникли після прийняття попереднього рішення про застосування запобіжного заходу; існували під час прийняття попереднього рішення про застосування запобіжного заходу, але про них слідчий, прокурор на той час не знав і не міг знати; 2) обов'язковою умовою при розгляді клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді передання під нагляд батьків та інших осіб слід визначити наявність у клопотанні відомостей про наявність згоди батьків (інших осіб) та самого неповнолітнього підозрюваного, який передається під нагляд.

Ключові слова: клопотання, кримінальне провадження, прокурор, слідчий, слідчий суддя, зміна запобіжного заходу.

Yuliia SUKHOMLYN

Candidate of Law, Associate Professor at the Department of Criminal Procedure, National Academy of Internal Affairs, 1, Solomyanska Square, Kyiv, Ukraine, 03035

ORCID: 0000-0002-5699-6914

Iryna DUBIVKA

Candidate of Law, Associate Professor at the Department of Criminal Procedure, National Academy of Internal Affairs, 1, Solomyanska Square, Kyiv, Ukraine, 03035

ORCID: 0000-0002-7189-3630

DOI: 10.32782/LST/2021-4-17

To cite this article: Sukhomlyn, Yu., Dubivka, I. (2021). Poriadok initsiatsii ta podannia klopotannia pro zminu zapobizhnoho zakhodu [Initiation and submission procedure request for change of precaution]. *Law. State. Technology*, 4, 95–101, doi: 10.32782/LST/2021-4-17

INITIATION AND SUBMISSION PROCEDURE REQUEST FOR CHANGE OF PRECAUTION

The article is devoted to the study of the peculiarities of the initiation of petitions to change the measure of restraint (Articles 200, 201 of the CPC of Ukraine). In order to properly implement the principle of adversarial proceedings, as well as the proper provision of other principles of criminal proceedings, in particular, such as ensuring the right to liberty and security of person, presumption of innocence and proof of guilt, ensuring the right to defense, the legislator in Art. 201 of the CPC of Ukraine, provided for the procedural possibility of filing a petition to the suspects to change the measure of restraint. It should be noted that the request of the investigator, prosecutor to change the measure of restraint differs in content from the request to choose a measure of restraint. In particular, the request to change the precautionary measure must indicate the circumstances that: arose after the previous decision to apply the precautionary measure; existed at the time of the preliminary decision on the application of the precautionary measure, but about which the investigator, the prosecutor at that time did not know and could not know. At the same time, the following must be attached to the petition: copies of the materials with which the investigator or prosecutor substantiates the arguments of the petition; a list of witnesses whom the investigator or prosecutor deems necessary to interrogate during the consideration of the petition, indicating the information they may provide and substantiating the value of this information for resolving the issue; confirmation that a copy of the request and copies of the materials substantiating the request have been sent to the suspect. It is concluded that the grounds for the application of precautionary measures during the pre-trial investigation are factual data that indicate the existence of a situation that necessitates such a need depending on the circumstances of the criminal proceedings. They should be distinguished from the grounds for filing a petition, the right to which gives rise to the right to review and decide on the merits, ie: existed at the time of the preliminary decision on the application of the precautionary measure, but the investigator, the prosecutor at that time did not know and could not know about them; 2) a mandatory condition when considering a request for a preventive measure in the form of transfer under the supervision of parents and other persons should be the presence in the application of information about the consent of parents (other persons) and the minor suspect who is transferred under supervision.

Key words: petition, criminal proceedings, prosecutor, investigator, investigating judge, change of precautionary measure.

1. Вступ

У контексті предмету дослідження варто визначити особливості законодавчих конструкцій окремих положень КПК України з метою з'ясування проблемних питань під час подання та вирішення клопотань про застосування окремих запобіжних заходів.

Найсудовішим та винятковим запобіжним заходом є тримання під вартою, що відповідно до ст. 183 КПК України застосовується виключно у разі, якщо прокурор доведе, що жоден із більш м'яких запобіжних заходів не зможе запобігти ризикам, передбаченим ст. 177 КПК України, крім випадків, передбачених ч. 5 ст. 176 КПК України.

Як свідчить статистика, у I півріччі 2020 р. місцевими загальними судами було розглянуто понад 20 тис. клопотань про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, з яких задоволено – 74,5% (Analysis of the state of judicial proceedings by courts of general

jurisdiction in the first half of 2020, 2020). Порівняно з аналогічним періодом минулих років кількість випадків його застосування зменшилась на 27%, що може свідчити про використання слідчими, прокурорами альтернативи у пошуку найбільш доцільного запобіжного заходу у тому чи іншому кримінальному провадженні, а також про більш виважений підхід слідчих суддів до вирішення питання про обрання зазначеного найбільш суворого запобіжного заходу.

Метою статті є дослідження процедури звернення з відповідним клопотанням до слідчого судді прокурором, слідчим за погодженням з прокурором (а у разі зміни запобіжного заходу – ще й підозрюваним, до якого застосовано запобіжний захід, його захисником), що передуює застосуванню будь-якого запобіжного заходу під час досудового розслідування.

Аналіз судової практики, окрім типових недоліків (незазначення слідчим, прокурором точної інформації щодо даних про особу, стосовно якої

подається таке клопотання, нерозкриття обставин та непідтвердження необхідності застосування до осіб запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою; до клопотання не долучаються копії матеріалів кримінального провадження, які мають істотне значення під час розгляду клопотання і можуть суттєво вплинути на висновки слідчого судді) (Rohatiuk, 2018: 239), свідчить про наявність й інших проблем, а саме: звернення з клопотанням про обрання запобіжного заходу, в якому чітко не зазначено дату затримання особи, оголошення в розшук або попереднього тримання такої особи під вартою/застосування до особи іншого запобіжного заходу; відсутній витяг із ЄРДР щодо вчиненого особою кримінального правопорушення, що ускладнює обчислення строків та вирішення питання щодо обґрунтованості підозри й оцінки наявних ризиків; копії долучених до клопотання документів не були засвідчені.

За змістом ст. 185 КПК України, якщо після подання клопотання про застосування запобіжного заходу прокурору стали відомі обставини, що виключають обґрунтовану підозру у вчиненні особою кримінального правопорушення, він зобов'язаний відкликати клопотання про застосування запобіжного заходу та відкликати дозвіл на затримання, якщо такий був отриманий. Водночас, якщо після подання клопотання про застосування запобіжного заходу слідчому, прокурору стали відомі інші обставини, що можуть вплинути на вирішення судом питання про застосування запобіжного заходу, він зобов'язаний доповнити або змінити клопотання чи взагалі замінити його новим клопотанням.

2. Особливості клопотання про взяття під варту

Судовій практиці усе ще відомі випадки необґрунтованої відмови слідчими суддями у задоволенні клопотань про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, коли не беруться до уваги обставини, які надаються слідчим та прокурором на підтвердження доцільності його застосування. Зокрема, ухвалою Апеляційного суду Миколаївської області було скасовано ухвалу слідчого судді відносно П., якою відмовлено у задоволенні клопотання слідчого про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Вирішуючи питання про обрання запобіжного заходу, слідчий суддя не оцінив у сукупності всі обставини, визначені в ст. 178 КПК України, та обрав запобіжний захід, який не відповідав фактичним обставинам справи та особі підозрюваного, раніше неодноразово судимого, ніде не пра-

цюючого, без постійного законного джерела доходу, без сім'ї, такого, що вину у вчиненому не визнає. Вищевказані обставини, тяжкість покарання, яке загрожує П. у разі визнання його винуватим, відсутність у нього стійких соціальних зв'язків достатньо переконливо свідчать про наявність ризиків, передбачених п. п. 1, 5 ст. 177 КПК України, а саме: здійснення спроби переховування від органів досудового розслідування та/або суду, вчинення іншого кримінального правопорушення (The analysis of judicial chamber in criminal cases of appellate court of the Nikolaev area for 2016 concerning the reasons of cancellation of court decisions; violation of procedural deadlines in the consideration of cases and violation of the terms of detention of persons in the consideration of criminal cases; application of the case law of the European Court of Human Rights and observance by the courts of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, 2017).

Слід мати на увазі, що у разі одночасного подання клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу обов'язок щодо надання копій клопотання та матеріалів, якими обґрунтовується необхідність затримання, передбачений ч. 2 ст. 184 КПК України, має бути виконаний одразу ж після проведення приводу. Саме ж клопотання про застосування запобіжного заходу повинно перебувати у слідчого судді до моменту виконання ухвали про дозвіл на затримання з метою приводу підозрюваного, обвинуваченого або до закінчення строку дії цієї ухвали.

Затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду передбачає попереднє подання слідчим, прокурором слідчому судді, суду клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу (ч. 2 ст. 187, ст. 188 КПК України) та винесення слідчим суддею, судом ухвали про дозвіл на затримання з метою приводу (ст. 190 КПК України) або самостійне винесення слідчим суддею, судом такої ухвали (ч. 3 ст. 187 КПК України) (Shulha, 2016: 64).

За результатами розгляду клопотання сторони обвинувачення про взяття під варту суд може звільнити особу. Отже, вітчизняний кримінальний процес характеризується двома моментами, коли на стадії досудового розслідування затриманий може бути звільнений: 1) за рішенням сторони обвинувачення без звернення до суду; 2) за рішенням слідчого судді у разі звернення до нього сторони обвинувачення з клопотанням про обрання запобіжного заходу. Зазначене свідчить про можливість

звільнення затриманого й без доставлення його до суду, що суперечить процедурі “habeas corpus act”.

Слід зауважити, що затриманий наділений правом вимагати перевірити обґрунтованість затримання (п. 6 ч. 3 ст. 42 та ч. 4 ст. 208 КПК України) (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012). З цього приводу науковці зазначають, що вітчизняним законодавством передбачене доставлення затриманого до слідчого судді, але не з метою перевірки законності і обґрунтованості затримання, а з метою розгляду клопотання сторони обвинувачення про обрання затриманому запобіжного заходу, що значно послаблює процесуальні гарантії права на свободу і особисту недоторканність, що зумовлює збільшення ризику свавілля з боку органів досудового розслідування (Loskutov, 2016: 92). На етапі від моменту затримання до моменту початку розгляду у суді клопотання сторони обвинувачення про обрання запобіжного заходу у затриманого немає доступу до слідчого судді.

Відповідно до ч. 2 ст. 192 КПК України клопотання про застосування запобіжного заходу до особи, яку затримано без ухвали про дозвіл на затримання за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, має відповідати вимогам, зазначеним у ст. 184 КПК України. До клопотання додаються такі документи: 1) копії матеріалів, якими слідчий, прокурор обґрунтовує доводи клопотання; 2) перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час судового розгляду щодо запобіжного заходу; 3) підтвердження того, що підозрюваному надані копії клопотання та матеріалів, якими обґрунтовується необхідність застосування запобіжного заходу; 4) протокол затримання підозрюваного (ч. ч. 1–3 ст. 184, ч. 2 ст. 192 КПК України) (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012).

3. Затримання особи як запобіжний захід

Затримання є тимчасовим запобіжним заходом, який застосовується з підстав і в порядку, які передбачаються КПК України (ч. 2 ст. 176 КПК України), та входить до системи заходів забезпечення кримінального провадження (ч. 2 ст. 131 КПК України). Класичним у науці кримінального процесу є поділ затримання на два види: 1) на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу (ст. ст. 187–191 КПК України); 2) без ухвали слідчого судді, суду (ст. ст. 207, 208 КПК України). При цьому науковцями виділяються такі види затримання: 1) затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу (ст. ст. 190–191 КПК України);

2) законне затримання (ст. 207 КПК України); 3) затримання уповноваженою службовою особою (ст. 208 КПК); 4) затримання з метою екстрадиції (ст. 582 КПК України). Ці види затримання відрізняються за цільовим призначенням, підставами та порядком застосування, а також суб'єктами, які уповноважені приймати таке рішення (Slynko, 2016: 201).

З огляду на предмет дослідження нас цікавлять ті види затримання, які передбачають процедуру подання, розгляду та вирішення клопотань на стадії досудового розслідування – затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу (ст. ст. 187–191 КПК України).

Відповідно до ст. 187 КПК України слідчий суддя після одержання клопотання про застосування запобіжного заходу до підозрюваного, який перебуває на свободі, призначає дату судового засідання і здійснює судовий виклик (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012). Під час досудового розслідування прокурор, слідчий за погодженням з прокурором має право звернутися із клопотанням про дозвіл на затримання підозрюваного з метою його приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у виді тримання під вартою. Клопотання про дозвіл на затримання підозрюваного з метою приводу розглядається слідчим суддею негайно після одержання цього клопотання (ст. 188 КПК України) (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012).

Це клопотання може бути подане: 1) одночасно з поданням клопотання про застосування запобіжного заходу у виді тримання під вартою або зміни іншого запобіжного заходу на тримання під вартою; 2) після подання клопотання про застосування запобіжного заходу і до прибуття підозрюваного, обвинуваченого до суду на підставі судового виклику; 3) після неприбуття підозрюваного, обвинуваченого за судовим викликом для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у виді тримання під вартою і відсутності у слідчого судді, суду на початку судового засідання відомостей про поважні причини, що перешкоджають його своєчасному прибуттю (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012).

У разі неприбуття підозрюваного, обвинуваченого за судовим викликом і відсутності у слідчого судді, суду на початок судового засідання відомостей про існування поважних причин, що перешкоджають його своєчасному прибуттю, слідчий суддя, суд має право постановити ухвалу про привід підозрюваного, обвинуваченого, якщо він не з'явився для розгляду

клопотання щодо обрання запобіжного заходу у вигляді застави, домашнього арешту чи тримання під вартою, або ухвалу про дозвіл на його затримання з метою приводу, якщо ухвала про привід не була виконана.

Слідчий суддя відмовляє у наданні дозволу на затримання підозрюваного, обвинуваченого з метою його приводу, якщо прокурор не доведе, що зазначені в клопотанні про застосування запобіжного заходу обставини вказують на наявність підстав для тримання під вартою підозрюваного, обвинуваченого, а також є достатні підстави вважати, що: 1) підозрюваний переховується від органів досудового розслідування чи суду; 2) одержавши відомості про звернення слідчого, прокурора до суду із клопотанням про застосування запобіжного заходу, підозрюваний до початку розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу вчинить дії, які будуть підставою для застосування запобіжного заходу, що зазначені у ст. 177 КПК України (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012).

За статистикою підставою для відмови в наданні дозволів на затримання слідчим суддею здебільшого є відсутність достатніх доказів, якими обґрунтовуються відповідні клопотання (Rohatiuk, 2018: 216).

4. Домашній арешт як запобіжний захід

Домашній арешт відповідно до ст. 181 КПК України полягає в забороні підозрюваному, обвинуваченому залишати житло цілодобово або у певний період доби. Водночас домашній арешт може бути застосований до особи, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину, за вчинення якого законом передбачене покарання у виді позбавлення волі. Порівняно з попередніми запобіжними заходами законодавець окремо вказує на те, що строк дії ухвали слідчого судді про тримання особи під домашнім арештом не може перевищувати двох місяців. У разі необхідності строк тримання особи під домашнім арештом може бути продовжений за клопотанням прокурора в межах строку досудового розслідування в порядку, передбаченому ст. 199 КПК, але сукупний строк тримання особи під домашнім арештом під час досудового розслідування не може перевищувати шести місяців (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012).

Згідно зі ст. 182 КПК України під час досудового розслідування застава полягає у внесенні коштів у грошовій одиниці України на спеціальний рахунок, визначений в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з метою забезпечення виконання підозрюваним покла-

дених на нього обов'язків за умови звернення внесених коштів у доход держави в разі невиконання цих обов'язків. Розмір застави визначається слідчим суддею з урахуванням обставин кримінального правопорушення, майнового та сімейного стану підозрюваного, обвинуваченого, інших даних про його особу та ризиків, передбачених ст. 177 КПК України, та повинен достатньою мірою гарантувати виконання підозрюваним покладених на нього обов'язків. Розмір застави не може бути завідомо непомірним для підозрюваного, обвинуваченого (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012).

5. Особисте зобов'язання та особиста порука як запобіжний захід

Особисте зобов'язання відповідно до ст. 179 КПК України полягає у покладенні на підозрюваного, обвинуваченого зобов'язання виконувати покладені на нього слідчим суддею, судом обов'язки, передбачені ст. 194 КПК України (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012).

Особиста порука як запобіжний захід полягає у наданні особами, яких слідчий суддя, суд вважає такими, що заслуговують на довіру, письмового зобов'язання про те, що вони поручаються за виконання підозрюваним, обвинуваченим покладених на нього обов'язків відповідно до ст. 194 КПК і зобов'язуються за необхідності доставити його до органу досудового розслідування чи в суд на першу про те вимогу (ст. 180 КПК України) (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012).

Окрім загальних умов застосування цього запобіжного заходу, науковці вказують на додаткові умови застосування особистої поруки: поручителями можуть бути особи, що заслуговують на довіру; слідчий суддя має впевнитися, що поручителі дійсно можуть позитивно впливати на поведінку підозрюваного, обвинуваченого та забезпечити його доставлення; особиста порука застосовується тільки за клопотанням або за згодою поручителів (Udalova, Rozhnova, Savytskyi, Khablo, Rymarchuk, 2016: 123–124). При цьому слідчий суддя має право лише роз'яснити заінтересованим особам можливість застосування особистої поруки, але не обирати цей запобіжний захід на власний розсуд, навіть якщо він ґрунтується на довірі слідчого судді до певних осіб.

Не викликає сумнівів одна з викладених законодавцем у ч. ч. 1 та 2 ст. 180 КПК України умов для застосування особистої поруки – виклик особою перед слідчим суддею, судом довіри, особливої довіри, тобто її спроможність забезпечити належну поведінку підозрюваного, обвинуваченого.

З аналізу положень ст. 180 КПК України, проте, не впливає того, чи повинен поручитель викликати довіру, особливу довіру у підозрюваного / обвинуваченого, адже це питання є надзвичайно важливим з огляду на дієвість та ефективність застосовуваного заходу забезпечення кримінального провадження. Крім того, про відносини взаємної довіри між поручителем (поручителями) та підозрюваним / обвинуваченим, на нашу думку, має свідчити клопотання поручителя (поручителів), яке повинно передувати розгляду його по суті.

На стадії досудового розслідування до такої особливої категорії підозрюваних, як неповнолітні, крім запобіжних заходів, передбачених ст. 176 КПК України, може застосовуватися передання їх під нагляд батьків, опікунів чи піклувальників, а до неповнолітніх, які виховуються в дитячій установі, – передання їх під нагляд адміністрації цієї установи. Вказана процедура полягає у взятті на себе будь-ким із зазначених осіб або представником адміністрації дитячої установи письмового зобов'язання забезпечити прибуття неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а також його належну поведінку. Питання про передання неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого під нагляд батьків, опікунів, піклувальників або адміністрації дитячої установи розглядається за клопотанням прокурора за правилами обрання запобіжного заходу або за клопотанням сторони захисту під час розгляду питання

про зміну запобіжного заходу (ч. ч. 1, 2, 6 ст. 493 КПК України) (Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012). Отже, обов'язковою умовою при розгляді клопотання про обрання зазначеного запобіжного заходу є наявність у цьому офіційному проханні відомостей про наявність згоди батьків (інших осіб) та самого неповнолітнього підозрюваного, який передається під нагляд.

6. Висновки

Підставами для застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування є фактичні дані, які свідчать про наявність ситуації, що зумовлює таку необхідність залежно від обставин кримінального провадження (наявності підозрюваного та ризиків, передбачених ст. 177 КПК України). Їх варто відрізнити від підстав до звернення з клопотанням, право на яке породжує право на розгляд та вирішення по суті, тобто: 1) у клопотанні про зміну запобіжного заходу обов'язково зазначаються обставини, які виникли після прийняття попереднього рішення про застосування запобіжного заходу або існували під час прийняття попереднього рішення про застосування запобіжного заходу, але про них слідчий, прокурор на той час не знав і не міг знати; 2) обов'язковою умовою при розгляді клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді передання під нагляд батьків та інших осіб (ч. 3 ст. 493 КПК України) слід визначити наявність у клопотанні відомостей про наявність згоди батьків (інших осіб) та самого неповнолітнього підозрюваного, який передається під нагляд.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Аналіз стану здійснення судочинства судами загальної юрисдикції у I півріччі 2020 р. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Analiz_VP_1_pivr_2020.pdf.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>.
3. Аналіз судової палати у кримінальних справах апеляційного суду Миколаївської області за 2016 рік щодо причин скасування судових рішень; порушення процесуальних строків при розгляді справ та порушення строків утримання осіб під вартою при розгляді кримінальних справ; застосування практики Європейського суду з прав людини та дотримання судовими інстанціями Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. URL: https://mka.court.gov.ua/sud1490/uzagalnenj/uzagal_sud_praktik/analyz_krum_2017.
4. Лоскутов Т.О. Предмет регулювання кримінального процесуального права : монографія. Київ : Юридичний світ, 2016. 416 с.
5. Рогатюк І.В. Теоретичні, правові та праксеологічні основи кримінальної процесуальної діяльності прокурора у досудовому розслідуванні : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2018. 604 с.
6. Слинько С.М. Затримання підозрюваних у вчиненні злочинів (чи відповідають вимоги кримінального процесуального кодексу України європейським стандартам). *Право і суспільство*. 2016. № 2. С. 200–208.
7. Удалова Л.Д., Рожнова В.В., Савицький Д.О., Хабло О.Ю., Римарчук О.В. Кримінальний процес України у питаннях та відповідях. Київ : КНТ, 2016. 269 с.
8. Шульга О.В. Затримання уповноваженою службовою особою у кримінальному провадженні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2016. 255 с.

REFERENCES:

1. Analiz stanu zdiisnennia sudochynstva sudamy zahalnoi yurysdyksii u I pivrichchi 2020 r. [Analysis of the state of judicial proceedings by courts of general jurisdiction in the first half of 2020]. (2020). *supreme.court.gov.ua*. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Analiz_VP_1_pivr_2020.pdf [in Ukrainian].
2. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy pryiniaty 13 kvit. 2012 roku № 4651-VI [Criminal Procedure Code of Ukraine from April 13 2012, № 4651-VI]. (2012). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> [in Ukrainian].
3. Analiz sudovoi palaty u kryminalnykh spravakh apeliatsiinoho sudu Mykolaivskoi oblasti za 2016 rik shchodo prychn skasuvannia sudovykh rishen; porushennia protsesualnykh strokiv pry rozghliadi sprav ta porushennia strokiv utrymannia osib pid vartoiu pry rozghliadi kryminalnykh sprav; zastosuvannia praktyky Yevropeiskoho sudu z prav liudyny ta dotrymannia sudovymy instantsiiamy Konventsii pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod [The analysis of judicial chamber in criminal cases of appellate court of the Nikolaev area for 2016 concerning the reasons of cancellation of court decisions; violation of procedural deadlines in the consideration of cases and violation of the terms of detention of persons in the consideration of criminal cases; application of the case law of the European Court of Human Rights and observance by the courts of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms]. (2017). *supreme.court.gov.ua*. URL: https://mka.court.gov.ua/sud1490/uzagalnenj/uzagal_sud_praktik/analyz_krym_2017 [in Ukrainian].
4. Loskutov, T.O. (2016). *Predmet rehuliuвання kryminalnoho protsesualnoho prava [The subject of regulation of criminal procedural law]*. Kyiv: Yurydychnyi svit [in Ukrainian].
5. Rohatiuk, I.V. (2018). Teoretychni, pravovi ta prakseolohichni osnovy kryminalnoi protsesualnoi diialnosti prokurora u dosudovomu rozsliduvanni [Theoretical, legal and praxeological bases of criminal procedural activity of the prosecutor in pre-trial investigation]. *Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
6. Slynko, S.M. (2016). Zatrymannia pidozriuvanykh u vchynenni zlochyniv (chy vidpovidaiut vymohy kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy Yevropeiskym standartam) [Detention of suspects in crimes (do the requirements of the Criminal Procedure Code of Ukraine meet European standards)]. *Pravo i suspilstvo – Law and society*, 2, 200–208 [in Ukrainian].
7. Udalova, L.D., Rozhnova, V.V., Savytskyi, D.O., Khablo, O.Yu., Rymarchuk, O.V. (2016). *Kryminalnyi protses Ukrainy u pytanniakh ta vidpovidiakh [Criminal proceedings of Ukraine in questions and answers]*. Kyiv: KNT [in Ukrainian].
8. Shulha, O.V. (2016). Zatrymannia upovnovazhenoiu sluzhbovoiu osoboiu u kryminalnomu provadzhenni [Detention by an authorized official in criminal proceedings]. *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].